

Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek

België - Belgique
P.B.
8610 Kortemark
P 508209

MEDEDELINGEN

Afgetekantoor: 8610 Kortemark
Jaargang 35, 2016, nr. 2 - verschijnt viermaandelijks
Verantw. uitgever: Peter Bentein, Elflijnenlaan 3, 8610 Handzame
Samenstelling, redactie en layout: Wim Dedeyster

Met steun van de
Vlaamse overheid

VCGH

Elflijnenlaan 3
B-8610 Handzame

Documentatiecentrum van Familiekunde Vlaanderen vzw

Tel. 051 56 74 79

KBC BE17 4744 1565 3121

www.vcgh.be

E-mail: vcgh@scarlet.be

O p e n i n g s t i j d e n

dinsdag t/m donderdag

13 - 17 uur

derde zaterdag v/d maand

9 - 11.45 uur

Tekening cover:

Werken, De Broeken: Andreas Vanpoucke

In de volgende nummers van ons tijdschrift wordt de familiegeschiedenis gepubliceerd van Kirsten Hanne. Kirsten is een 17-jarige leerling van het Roeselaarse Klein Seminarie. Zij kreeg net als haar klasgenoten de opdracht naar haar familiegeschiedenis te zoeken en dat in een verhaal te gieten. Doordat haar halve kwartierstaat te vinden is in Duitsland is haar verhaal wel een heel opmerkelijk gegeven. Een van haar grootouders vocht als Duitse soldaat in West-Vlaanderen, een andere maakte de Tweede Wereldoorlog mee. Een deel van haar familie beleefde het verschrikkelijke bombardement van Dresden... En de Vlaamse kant van haar familie heeft een heel herkenbaar verhaal. Een boeiend stuk, en een bewijs dat de jeugd wel in staat is om op een heel voortreffelijke manier aan familiekunde te doen! Een voorbeeld! Veel leesgenot.

Peter Bentein, voorzitter VCGH

52ste congres Familiekunde Vlaanderen

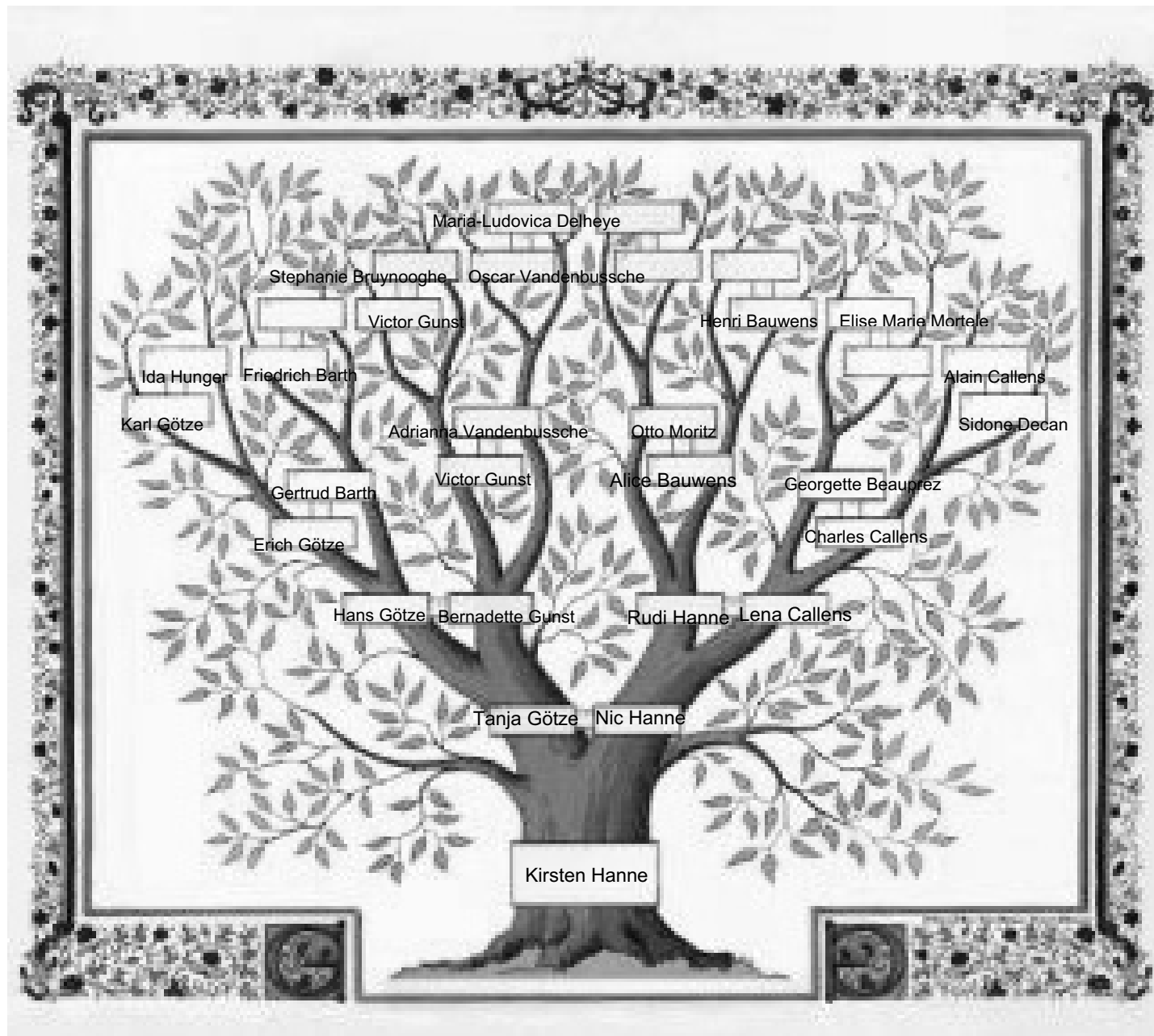
Op zaterdag 25 maart 2017 heeft het 52ste congres van Familiekunde Vlaanderen plaats te Brugge. De dag erop, 26 maart 2017, volgt de derde editie van de Dag van de Familiegeschiedenis.

Het grootste genealogisch evenement van België is dus in 2017 te gast in Brugge, meer nog: in de Brugse historische toplocaties, waaronder het Belfort en het stadhuis.

Tijdens dit genealogisch topweekend georganiseerd door Familiekunde Vlaanderen verwelkomen we u voor een bezoek aan onze tweedaagse genealogische beurs en nodigen we u van harte uit om ons gevarieerd voordrachtenprogramma bij te wonen in het prachtige historisch kader van het Belfort te Brugge.

Het thema is woongeschiedenis. Centraal staat de vraag 'waar woonden mijn voorouders?'. U kan bij ons tijdens dat weekend in maart 2017 terecht voor inspiratie en advies om u te helpen de (woon)geschiedenis van uw voorouders te reconstrueren.

Kleine mensen in de Grote Oorlog

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	18
DE EERSTE WERELDOORLOG 1914-1918	18
Moeders kant: Familie Götze	20
Moeders kant: Familie Gunst	22
Vaders kant: Familie Hanne	26
Vaders kant: Familie Callens	28
Besluit Eerste Wereldoorlog	29
TWEEDE WERELDOORLOG 1940-1945	30
Moeders kant: Familie Götze	30
<i>Russische commandant</i>	30
<i>Vrienden voor het leven</i>	31
<i>Bombardement Dresden</i>	33
<i>Vluchten naar West-Duitsland</i>	36
<i>Krijgsgevangenschap</i>	38
Moeders kant: Familie Götze	40
Vaders kant: Familie Hanne	40
<i>Oorlogskind</i>	41
Besluit Tweede Wereldoorlog	42
NA DE TWEEDE WERELDOORLOG	43
Moeders kant: Familie Götze	43
<i>België</i>	43
<i>Bezoek van westen naar oosten</i>	44
<i>Duitse hereniging – 3 oktober 1990</i>	45
Moeders kant: Familie Gunst	46
Vaders kant: Familie Callens	47
BLIJVENDE GEVOLGEN FAMILIE	48
TOT SLOT	49
BIBLIOGRAFIE	50

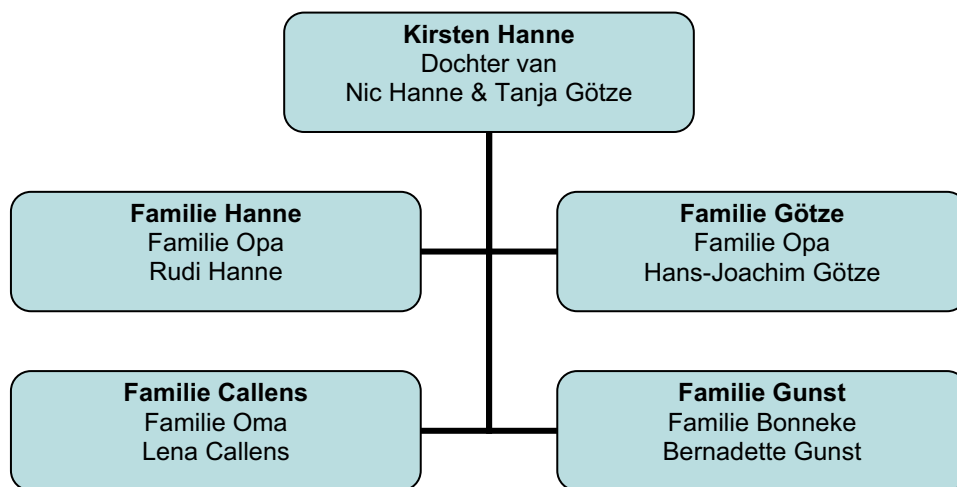
INLEIDING

Met dit project 'Kleine mensen in de Grote Oorlog' graaf ik in mijn eigen, vaak onbekende, familieleden.

Je merkt vlug dat mijn verleden zowel in België als in Duitsland ligt. Beide families hebben geleden en onrechtstreeks waren ze ook vijanden van elkaar. Toch begrijpen beide families elkaar en verwijten ze elkaar niets persoonlijks.

Bij het zoeken naar persoonlijke verhalen was het niet evident voor mijn familieleden om erover te praten. Na de verhalen gehoord te hebben, begreep ik waarom dit zo moeilijk was. Ik was persoonlijk aangegepen door de verschillende verhalen.

EERSTE WERELDOORLOG 1914-1918

“De oorlog van 1914-18 was een gevolg van groeiende spanningen in Europa, maar verspreidde zich naar alle delen van de wereld. Hij werd gekenmerkt door gruwelijkheden en de toepassing van nieuwe technologieën. Tegen het einde van het conflict waren hele rijken ten onder gegaan en werd er een nieuwe kaart van Europa opgesteld”¹

---

¹ Richard Holmes (2015), *40-45: van Blitzkrieg tot Hiroshima*, Tielt, Lannoo

AUGUSTUS 1914

WO I breekt uit:
Duitsland valt Frankrijk binnen.

1915	<i>Patstelling in de loopgraven aan het westfront.</i>
Februari 1916	<i>Duitsers lanceren aanval op Verdun die resulteert in een bloedbad van zes maanden.</i>
Juli 1916	<i>Slag aan de Somme Groot-Brittannië probeert een doorbraak te forceren, maar betaalt een hoge prijs. Op de 1ste dag worden 19.240 Britse soldaten gedood.</i>
April 1917	<i>VS verklaren oorlog aan Duitsland.</i>
Juli 1917	<i>Begin van de derde slag om Ieper.</i>
November 1917	<i>Tweede Russische revolutie. Bolsjewieken grijpen de macht.</i>
Maart 1918	<i>Rusland en Duitsland tekenen het vredesverdrag van Brest-Litovsk.</i>

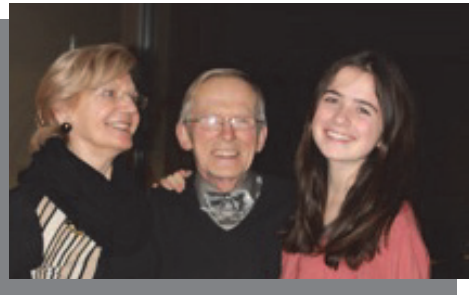
11 NOVEMBER 1918

WO I eindigt met het tekenen van de wapenstilstand in een treinwagon in Compiègne, Frankrijk.

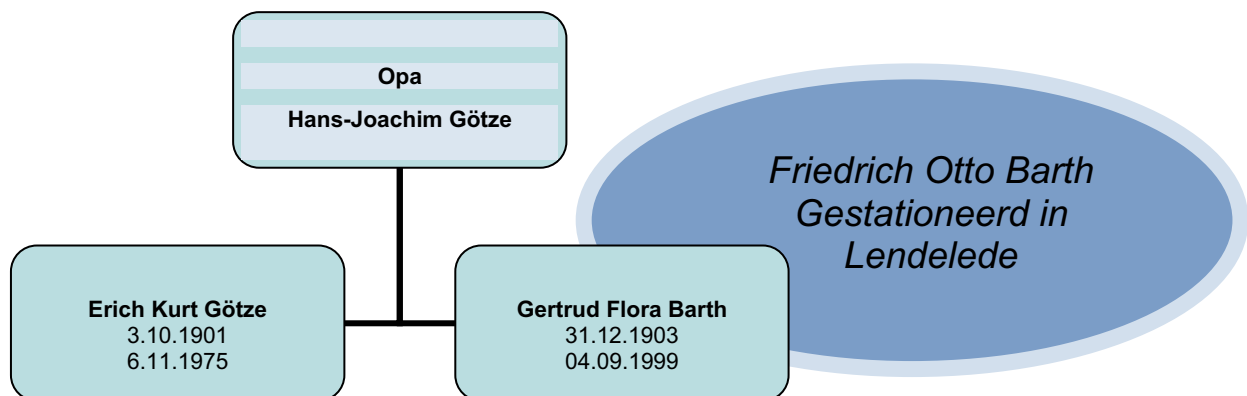
Chronologie 1914-1918 ²

² Richard Holmes (2015), 40-45: van Blitzkrieg tot Hiroshima, Tielt, Lannoo

MOEDERS KANT

Familie **GÖTZE**

Erich Kurt Götze is mijn overgrootvader. Hij is geboren te Loschwitz, Dresden op 3.10.1901. Hij huwde op 11.09.1925 met Gertrud Flora Barth en stierf op 6.11.1975 te Gent. Hij heeft niet meegevochten in de Eerste Wereldoorlog of Tweede Wereldoorlog. Hij was ingenieur.

Hij stierf te Gent. Na de Tweede Wereldoorlog is hij naar België komen wonen samen met zijn vrouw en de jongste kinderen. Hij woonde in Sint-Martens-Latem tot aan zijn dood.

Gertrud Flora Barth is mijn overgrootmoeder en is geboren te Malschendorf op 31.12.1903. Ze huwde op 11.09.1925 met Erich Kurt Götze en stierf op 4.09.1999 te Wilnsdorf-Rudersdorf.

Gertrud stierf te Wilnsdorf-Rudersdorf aangezien ze na het overlijden van haar dochter Helga (in België, Sint-Martens Latem) ging inwonen bij één van haar zonen Karl-Heinz (in Duitsland, Wilsndorf-Rudersdorf).

De vader van Erich Kurt Götze is **Karl Reinard Götze**.

Hij was samen met zijn broer eigenaar van een speelgoedfabriek in Dresden. De fabriek heette "Dresdner Spielwaren-Fabrik: Gebrüder Götze".³

Moeder van Erich Kurt Götze⁴

De vader van Gertrud Flora Bath is **Friedrich Otto Barth**. Zijn beroep was timmerman.

Friedrich Otto Barth heeft meegevochten in de oorlog. Hij was een ruiter en gestationeerd in Lendelede (België). Hij verbleef in een café-restaurant schuin tegenover de kerk. Elke morgen moest hij bovenaan de kerktoren het appel doen met zijn trompet. Ook na de oorlog bleef hij timmerman en woonde hij in Dresden.

Zie onderstaande foto's⁵

³ Dresdner Spielwaren-Fabrik - foto uit de familiearchieven van Kurt Götze

⁴ Foto uit de familiearchieven van Hans-Joachim Götze

⁵ Friedrich Otto Barth: foto uit de familiearchieven van Hans-Joachim Götze

Lendeledede tijdens WO1⁶

Gedurende de Eerste Wereldoorlog werd de gemeenteschool een Duitse bakkerij. Een fabriek, het klooster en het mannenhuis een veldhospitaal. Een tramlijn liep dwars door de gemeente naar de frontlijn. Tal van burgers vonden de dood door het oorlogsgeweld. Bij de doorbraak in Oktober 1918 sneuvelden meer dan 100 soldaten op de gemeente.

Familie **GUNST**

Victor-Camiel-Petrus Gunst

is de grootvader van mijn grootmoeder Bernadette Gunst.

Victor is geboren te Cortemarck (Kortemark) op 5.12.1872 en gestorven in Staden op 2.05.1937.

Victor Gunst was paardenhandelaar. Hij woonde in Staden in de Ieperstraat.

Stephanie Bruynooghe

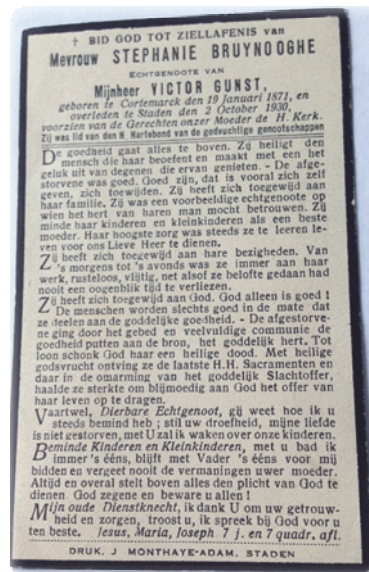
is de grootmoeder van mijn grootmoeder Bernadette Gunst.

Stephanie is geboren te Cortemarck (Kortemark) op 19.01.1871 en gestorven in Staden op 2.10.1930.

Foto: op stoel Victor-Camiel-Petrus Gunst en Stephanie Bruynooghe met hun kinderen. - Rij 1 Maria, Laura, Leona - Rij 2 Victor (vader van mijn grootmoeder), Jozef⁷

⁶ bron: <http://www.lendeledede.be/over-de-gemeente/in-t-kort>

⁷ foto uit de familiearchieven van Rita Gunst

Gedachteniskaartje Victor en Stephanie ⁸

We weten niet of Victor ooit heeft meegevochten in de oorlog. Ook van Stephanie haar leven tijdens de oorlog is niets gekend.

Staden tijdens WO I ⁹

"Tijdens W.O. I behoort Staden tot het door de Duitsers bezette gebied en wordt doorsneden door de "Flandern II stelling" (cf. bunker aan Soetestraat). Duitse soldaten en officieren kazernerden resp. in huizen en 'kasteeltjes'; hoofdkwartier in het kasteel. Met de slag om Passendale, 31 juli - 10 november 1917, verschuift de frontlinie naar het O., en dus naar Staden en vlucht de bevolking. Van dan af bijna volledige vernietiging van het gebouwenpatrimonium (slechts 50 van de 1300 huizen herstelbaar) door Engelse offensieven; enkel de N.O.-hoek van de gemeente blijft enigszins gespaard (cf. R. Desmedtstraat).

Vanaf oktober 1918, terugkeer van de vluchtelingen. Voorlopige woningen of barakken van het Koning Albertfonds, o.m. aan de Kapelleriestraat. Vanaf 1922, wederopbouw van de dorpskom, met staatssteun, vlg. een aanleg- en rooilijnplan n.o.v. arrondissementsingenieur R. Cloet (Tielt). Rond de kerk, grondige wijziging van de rooilijnen: de huizen rond het voormalige kerkhof worden onteigend - een proces dat reeds in 1908 ingezet was - en evenals het kerkhof geïntegreerd in een marktplaats. Verbreding van de hoofdstraten. In 1920-1922, wederopbouw van de St.-Jan-Baptistkerk als een georiënteerde hallenkerk met W.-toren n.o.v. architect T. Nolf (Torhout); voorts zijn de pastorie, de onderpastorie en het klooster door hem ontwor-

⁸ gedachteniskaartje uit de familiearchieven van Rita Gunst

⁹ bron: <https://inventaris.onroerendergoed.be/dibe/geheel/21726>

pen. In 1923, bouw van een gemeentehuis (gemeenteraadszittingen vroeger in aanpalend huis) n.o.v. A. Van Coillie (Roeselare).

Uit archiefonderzoek blijkt dat voorts de architecten E. Apers (Roeselare), H. Buytaert-Reynaert (Roeselare), F. Humblet (Antwerpen) en T. Raison (Brugge) bij de wederopbouw betrokken waren.

De resp. brouwerijen worden niet heropgebouwd, voor de oprichting van de z.g. "Centrale Brouwerij" aan de de Carninstraat worden de krachten wel gebundeld. Plannen n.o.v. J. Coomans (Ieper) om het imposante kasteel van Staden her op te bouwen niet gerealiseerd; laatste muurresten gesloopt in 1958; van de gerecupereerde stenen wordt in 1975 een gedenkbank opgericht aan de Kasteeldrevestraat. De hoeven werden meestal op dezelfde plaats wederopgebouwd, dikwijls door het Brusselse bedrijf 'Entr'aide' i.s.m. verscheidene architecten."

Victor Gunst

is de vader van mijn grootmoeder Bernadette Gunst.

Victor is geboren te Staden op 24.08.1909 en gestorven in Zwevezele op 5.07.1979.

Victor Gunst was paardenhandelaar-jockey. Hij heeft niet meegevochten tijdens de Eerste of Tweede Wereldoorlog.

Foto en identiteitskaart van Victor Gunst¹⁰

¹⁰ Foto en identiteitskaart uit de archieven van Bernadette Gunst

Mijn overgrootvader **Victor Gunst** heeft nog in het Klein Seminarie te Roeselare school gelopen (onderstaande foto's 1923-1924) ¹¹ en studeerde later voor ingenieur.

Adrienne Vandenbussche

is de moeder van mijn grootmoeder Bernadette Gunst.

Mijn overgrootmoeder is op 27.04.1919 geboren te Aumale (Frankrijk) en gestorven in Brugge op 20.05.1973.

*Adrienne Vandenbussche*¹²

¹¹ Foto's Klein Seminarie uit het familiearchief van Bernadette Gunst

¹² Foto Adrienne uit het familiearchief van Rita Gunst

Onderstaand de gedachtenisprentjes ¹³ van de ouders van mijn overgrootmoeder Adrienne Vandenbussche.

Oscar Vandenbussche

is de vader van mijn overgrootmoeder.

Hij is geboren te Poelkapelle op 22.08.1885 en er gestorven op 2.06.1930.

Maria-Ludovica Delheye

is de moeder van mijn overgrootmoeder.

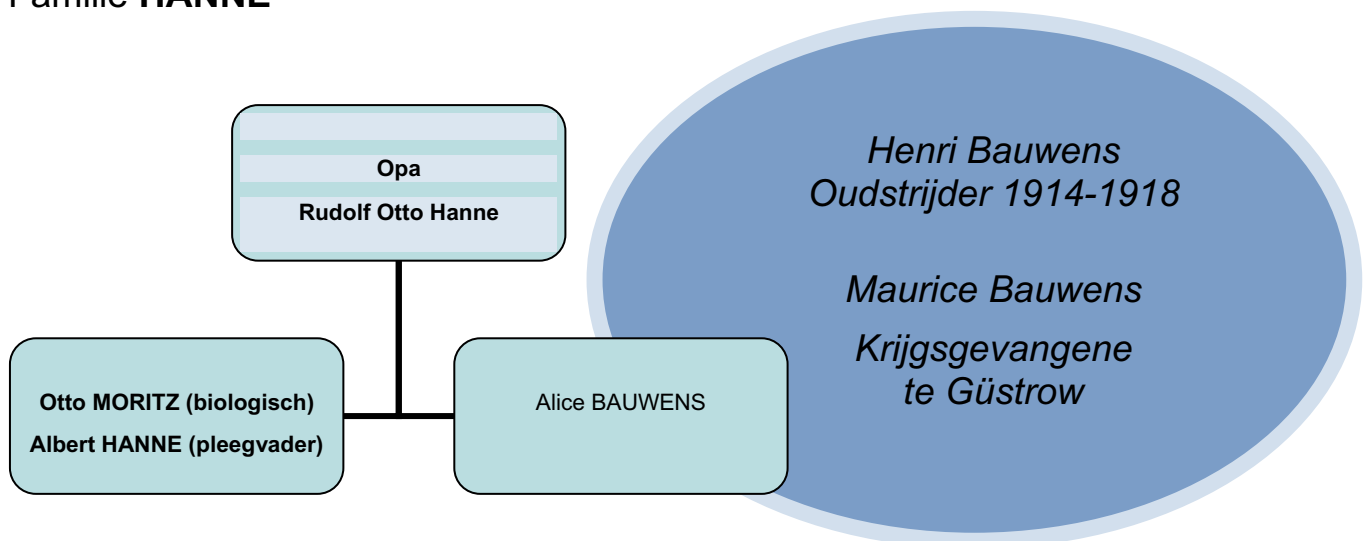
Zij is geboren te Clerken op 31.05.1892 en gestorven in Poelkapelle op 26.08.1928.

VADERS KANT

Oma Lena en
Opa Rudi

Familie HANNE

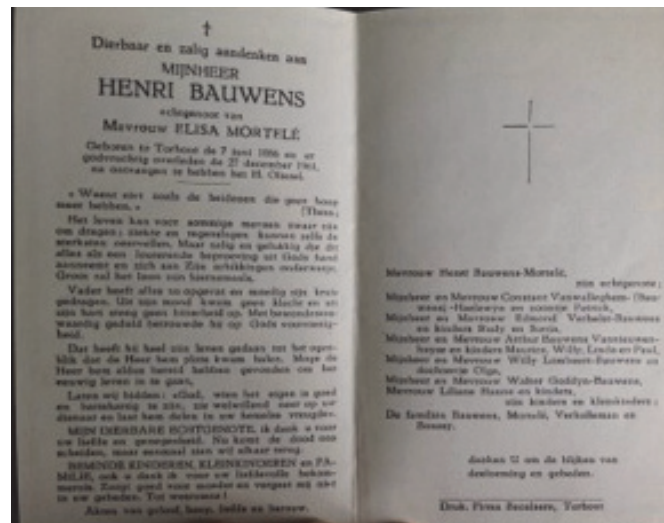

¹³ Gedachtenisprentjes uit het familiearchief van Rita Gunst

Henri Bauwens is de grootvader van mijn grootvader Rudi Hanne. Henri is geboren te Torhout op 7.06.1886 en er gestorven op 27.12.1961.

Henri was basculemaker van beroep en woonde in Torhout in de Rijselstraat.

Mijn overovergrootvader Henri Bauwens heeft meegevochten in de Eerste Wereldoorlog.

Rouwbrief en gedachtenis van Henri Bauwens ¹⁴

Elisa Mortelé, de moeder van mijn grootovermoeder met 2 van haar kinderen, Maurice (soldaat) en Alice (mijn grootovermoeder) ¹⁵

¹⁴ Rouwbrief en gedachtenis uit de familiearchieven van Rudi Hanne

¹⁵ Foto uit de familiearchieven van Rudi Hanne

Uit onderstaande kaart met foto van oktober 1918 kunnen we afleiden dat de broer van Henri, genaamd **Maurice Bauwens** krijgsgevangene is geweest in Güstrow (Duitsland).

Kaart met foto: opgestuurd naar Thourout (Torhout), Oostendestraat vanuit kamp Güstrow (Duitsland) ¹⁶

Familie **ALLENS**

De vader van mijn grootmoeder, **Charles Callens** is geboren op 13.07.1916 in Handzame en overleden op 19.05.1979 in Torhout.

Charles is gehuwd met **Georgette Beauprez**, de moeder van mijn grootmoeder. Georgette is geboren op 10.07.1920 in Torhout en er overleden op 17.03.2009.

Ze hebben 4 kinderen, Lena, Rita, Luc en Johan.

*Gezin van mijn grootmoeder
Lena Callens.*

*kinderen van links naar rechts:
Luc, Lena, baby Johan en Rita¹⁷*

¹⁶ Foto uit de familiearchieven van Rudi Hanne

¹⁷ Foto uit het familiearchief van Lena Callens

We vonden ook nog een foto met de ouders van Charles Callens. (1ste rij op stoel)
Dit zijn dus mijn overovergrootouders.¹⁸

BESLUIT EERSTE WERELDOORLOG

De oorlog had niet zo heel veel invloed op mijn familie. Er werd maar één soldaat opgeroepen aan mijn moeders kant, Götze.

Aan mijn moeders kant, Gunst weten ze niet veel meer over de Eerste wereldoorlog. Ze hebben ook geen idee of dit een grote impact had op hun leven. De stad waar ze woonden, Staden werd nochtans zwaar getroffen door de Eerste Wereldoorlog.

Vermoedelijk woonden mijn overovergrootouders toen nog niet in Staden.

Aan mijn vaders kant, Hanne is er niet zo veel bekend. Enkel dat Henri Bauwens heeft meegevochten en dat zijn broer krijgsgevangene was in Grüstow.

De oorlog had maar een kleine invloed op de familie Callens aan mijn vaders kant. Naar mijn grootmoeders weten was er geen enkel familielid opgeroepen om te gaan vechten.

De impact op de verschillende families kon ik niet goed inschatten aangezien er onvoldoende bronnen beschikbaar waren.

---

¹⁸ Foto uit het familiearchief van Lena Callens